

MEMORANDWM CYDSYNIAD DEDDFWRIAETHOL ATODOL (MEMORANDWM RHIF 3)

Y Bil Troseddau Economaidd a Thryloywder Corfforaethol

1. Gosodir y memorandwm cydsyniad deddfwriaethol (LCM) atodol hwn o dan Reol Sefydlog ("RhS") 29.2. Mae Rheol Sefydlog 29.2 yn rhagnodi bod rhaid gosod memorandwm cydsyniad deddfwriaethol, ac y ceir cyflwyno cynnig cydsyniad deddfwriaethol, gerbron Senedd Cymru os yw Bil Seneddol y DU yn gwneud darpariaeth mewn perthynas â Chymru at unrhyw ddiben sydd o fewn cymhwysedd deddfwriaethol Senedd Cymru, neu sy'n addasu'r cymhwysedd hwnnw. Ystyrir hefyd a yw unrhyw ddarpariaethau yn rhoi sylw i faterion datganoledig.
2. Cafodd y Bil Troseddau Economaidd a Thryloywder Corfforaethol ("y Bil") ei gyflwyno i Senedd y DU, yn Nhŷ'r Cyffredin ar 22 Medi 2022. Gellir gweld y Bil yn: <https://bills.parliament.uk/bills/3339>
3. Gosodwyd yr LCM gwreiddiol ar 29 Tachwedd. Gellir ei weld yma: <https://senedd.cymru/media/0vkpa5b0/lcm-ld15503-w.pdf>
4. Cyflwynwyd nifer o welliannau technegol a sylweddol i'r Bil yng Nghyfnod Pwyllgor Tŷ'r Cyffredin rhwng 25 Hydref a 29 Tachwedd 2022. Roedd rhai o'r gwelliannau hyn yn diwygio rhannau o'r Bil yr ystyriwyd eu bod yn 'ddarpariaeth berthnasol' ac o fewn cwmpas RhS 29 at ddiben yr LCM gwreiddiol. Felly, gosodwyd LCM atodol (Memorandwm Rhif 2) yn nodi safbwynt Llywodraeth Cymru ar 3 Ionawr yn nodi safbwynt Llywodraeth Cymru ar unrhyw gymalau diwygiedig a newydd. Gellir gweld yr LCM atodol hwn (Rhif 2) yn: <https://senedd.cymru/media/wk3etky4/sbcm-ld15581-w.pdf>.
5. Cyflwynwyd gwelliannau pellach gan y Llywodraeth ar 18 Ionawr cyn y Cyfnod Adrodd. Cyflwynwyd nifer o welliannau eraill nad oeddent yn rhai'r Llywodraeth i'r Bil hefyd. Ar 6 Chwefror, fe wnaethom ysgrifennu at y Llywydd yn cynghori y byddem yn ystyried holl welliannau'r Cyfnod Adrodd gyda'i gilydd, gyda'r bwriad o baratoi un LCM atodol ar gyfer unrhyw rai a oedd yn gofyn am hyn. Byddai hyn yn arwain at oedi cyn gosod yr LCM atodol hwn, ond byddai'n sicrhau ei fod yn adlewyrchu'n gywir ddatblygiad y Bil. Daeth y Cyfnod Adrodd i ben ar 25 Ionawr gyda holl welliannau'r Llywodraeth wedi cael eu derbyn a phob gwelliant nad oeddent yn rhai'r Llywodraeth wedi cael eu gwrthod.
6. Mae rhai o'r gwelliannau a dderbyniwyd yn diwygio Atodlen 7 i'r Bil, ac ystyriwyd bod rhai o'r darpariaethau ynddynt yn 'ddarpariaeth berthnasol' ac o fewn cwmpas RhS 29 at ddiben yr LCM gwreiddiol a osodwyd mewn perthynas â'r Bil. Mae'r LCM atodol hwn (Memorandwm Rhif 3) yn nodi safbwynt Llywodraeth Cymru ar unrhyw gymalau a ychwanegwyd neu a ddiwygiwyd yn y Cyfnod Adrodd sy'n 'ddarpariaeth berthnasol' at ddibenion RhS 29.

Amcanion polisi

7. Amcanion polisi datganedig Llywodraeth y DU yw atal troseddwyd cyfundrefnol, twyllwyr, cleptocrataid a therfysgwyr rhag defnyddio cwmnïau ac endidau corfforaethol eraill i gam-drin economi agored y DU. Bydd y Bil yn diwygio pwerau'r Cofrestrydd Cwmnïau a'r fframwaith cyfreithiol ar gyfer partneriaethau cyfyngedig er mwyn diogelu busnesau, defnyddwyr a diogelwch cenedlaethol y DU.
8. Nod y Bil yw cryfhau ymateb ehangach y DU i droseddau economaidd, yn enwedig drwy roi pwerau newydd i orfodi'r gyfraith i atafaelu cryptoasedau a galluogi busnesau yn y sector ariannol i rannu gwybodaeth yn fwy effeithiol i atal a chanfod troseddau economaidd.
9. Nod y Bil yw cefnogi mentrau drwy alluogi Tŷ'r Cwmnïau i ddarparu gwell gwasanaeth i dros bedair miliwn o gwmnïau yn y DU, a gwella dibynadwyedd ei ddata i lywio trafodion busnes a phenderfyniadau benthyg ar draws yr economi.

Crynodeb o'r Bil

10. Noddir y Bil gan y Swyddfa Gartref.
11. Mae prif ddarpariaethau'r Bil wedi eu rhestru yn yr LCM gwreiddiol:

Gwelliannau y ceisir cydsyniad ar eu cyfer

12. Mae'r gwelliannau y ceisir cydsyniad ar eu cyfer wedi'u rhestru isod.

Atodlen 7 – Cryptoasedau: adfer sifil

Darpariaeth wreiddiol

13. *Pennod 3C – Fforffedu Cryptoasedau* – Mae Pennod 3C newydd yn gwneud darpariaeth ar gyfer atafaelu cryptoasedau (ac eitemau sy'n gysylltiedig â chryptoasedau) ac adfer cryptoasedau lle maent yn eiddo adenilladwy neu wedi'u bwriadu i'w defnyddio mewn ffordd anghyfreithlon. Mae pwerau chwilio ac atafaelu yn arferadwy gan 'swyddog gorfodi', ac mewn rhai achosion mae'n ofynnol i'r swyddog gorfodi fod wedi cael awdurdod barnwrol cyn arfer y pŵer neu, os nad yw hynny'n ymarferol, gymeradwyaeth 'uwch swyddog'. Mae'r diffiniadau o 'swyddog gorfodi' ac 'uwch-swyddog' ill dau'n cynnwys ymchwilydd ariannol achrededig sy'n dod o fewn disgrifiad a bennir mewn gorchymyn a wneir at ddibenion y Bennod hon gan Weinidogion Cymru o dan adran 453.
14. Mae angen cydsyniad – Pan fydd Gweinidogion Cymru yn arfer eu cymhwysedd gweithredol i ddisgrifio categori o bersonau fel swyddog gorfodi neu uwch-swyddog drwy orchymyn o dan adran 453 POCA at ddibenion y Bennod hon, effaith y darpariaethau newydd hyn fydd sicrhau

bod y dynodiad hwnnw yn cwmpasu mwy o ddibenion (h.y. chwilio eiddo am eitem sy'n gysylltiedig â chryptoased ac i atafaelu eitem sy'n gysylltiedig â chryptoased) na'r hyn y mae'r dynodiad yn ei gwmpasu ar hyn o bryd ac felly, mae cymhwysedd gweithredol Gweinidogion Cymru yn cael ei addasu ac mae angen cydsyniad. At hynny, mae'r darpariaethau hyn wedi'u cynllunio i wella cyflwr yr economi yn y DU (gan gynnwys yng Nghymru) drwy ymladd yn erbyn troseddau economaidd. Mae'r economi yn fater datganoledig ac felly mae'r Bil yn gwneud 'darpariaeth berthnasol' mewn perthynas â Chymru at ddiben sydd o fewn cymhwysedd deddfwriaethol y Senedd, ac o ganlyniad mae angen cydsyniad yn unol â Rheol Sefydlog 29.

Gwelliannau i Atodlen 7, Pennod 3C

15. Mae gwelliant 72 yn diwygio adran 303Z25 a fewnosodwyd yn Neddf Enillion Troseddau 2002 (cryptoasedau: codau ymarfer) i ddarparu y gellir cyflawni camau rhagarweiniol penodol mewn perthynas â gwneud cod ymarfer o dan yr adran honno (er enghraifft, ymgynghori ar god ymarfer drafft) cyn i'r adran honno ddod i rym.
16. Mae angen cydsyniad - nid yw'r gwelliant arfaethedig yn effeithio ar y cyngor cymhwysedd a nodir uchod ar gyfer y ddarpariaeth wreiddiol a, gan fod y ddarpariaeth wreiddiol yn 'ddarpariaeth berthnasol' ac o fewn cwmpas RhS29, mae angen cydsyniad ar gyfer y gwelliannau hyn.

Darpariaeth wreiddiol

17. *Pennod 3E – Fforffedu Cryptoasedau yn dilyn gorchymyn cadw neu rewi* – Mae'r Bennod 3E newydd yn darparu y gall awdurdod barnwrol orchymyn fforffedu'r holl gryptoasedau, neu rai ohonynt, a gadwyd yn unol â gorchymyn o dan Bennod 3C, neu sydd wedi'u rhewi mewn waled o dan orchymyn a wnaed o dan Bennod 3D, os bodlonir bod y cryptoasedau yn eiddo adenilladwy neu y bwriedir eu defnyddio mewn ffordd anghyfreithlon. Mae hefyd yn gwneud darpariaeth ar gyfer gwireddu neu ddinistrio cryptoasedau. Mae'r achosion a'r gorchymynion sy'n deillio o hynny yn gofyn am gynnwys 'swyddog gorfodi' a/neu 'uwch-swyddog' (gweler paragraff 15 uchod).
18. Mae angen cydsyniad – Pan fydd Gweinidogion Cymru yn arfer eu cymhwysedd gweithredol i ddisgrifio categori o bersonau fel swyddog gorfodi neu uwch-swyddog drwy orchymyn o dan adran 453 o POCA at ddibenion y Bennod hon, effaith y darpariaethau newydd hyn fydd sicrhau bod y dynodiad hwnnw yn cwmpasu mwy o ddibenion (h.y. ymglymiad â gorchymynion ar gyfer fforffedu, realeiddio a dinistrio cryptoasedau) na'r hyn y mae'r dynodiad yn ei gwmpasu ar hyn o bryd ac felly, mae cymhwysedd gweithredol Gweinidogion Cymru yn cael ei addasu ac mae angen cydsyniad. At hynny, mae'r darpariaethau hyn wedi'u cynllunio i wella cyflwr yr economi yn y DU (gan gynnwys yng Nghymru) drwy ymladd yn erbyn troseddau economaidd. Mae'r economi yn fater datganoledig ac felly mae'r Bil yn gwneud 'darpariaeth berthnasol' mewn

perthynas â Chymru at ddiben sydd o fewn cymhwysedd deddfwriaethol y Senedd, ac o ganlyniad mae angen cydsyniad yn unol â Rheol Sefydlog 29.

Gwelliannau i Atodlen 7, Pennod 3E

19. Mae gwelliannau 76 – 78 yn darparu bod cryptoasedau a gedwir o dan unrhyw ddarpariaeth ym Mhennod 3C o Ran 5 o Ddeddf Enillion Troseddau 2002, (fforffedu cryptoasedau) (gan gynnwys o dan adran 303Z31 o'r Ddeddf honno) yn ddarostyngedig i fforffediad o dan adran 303Z31 o'r Ddeddf honno.
20. Mae angen cydsyniad - nid yw'r gwelliannau arfaethedig yn effeithio ar y cyngor cymhwysedd a nodir uchod ar gyfer y ddarpariaeth wreiddiol a, gan fod y ddarpariaeth wreiddiol yn 'ddarpariaeth berthnasol' ac o fewn cwrdd RhS 29, mae angen cydsyniad ar gyfer y gwelliannau hyn.

Darpariaeth wreiddiol

21. Rhan 2 – mae'r rhan hon o Atodlen 7 yn gwneud diwygiadau canlyniadol a diwygiadau eraill i POCA i adlewyrchu bod y Penodau 3C i 3F newydd wedi'u mewnosod yn POCA fel y crynhoir uchod.
22. Mae angen cydsyniad – oherwydd y cysylltiad cynhenid â Phenodau 3C i 3F (gweler y dadansoddiad uchod) mae'r cymalau hyn yn rhoi sylw i faterion datganoledig oherwydd eu bod yn addasu cymhwysedd gweithredol Gweinidogion Cymru ac mae angen cydsyniad. At hynny, mae'r darpariaethau hyn wedi'u cynllunio i wella cyflwr yr economi yn y DU (gan gynnwys yng Nghymru) drwy ymladd yn erbyn troseddau economaidd. Mae'r economi yn fater datganoledig ac felly mae'r Bil yn gwneud 'darpariaeth berthnasol' mewn perthynas â Chymru at ddiben sydd o fewn cymhwysedd deddfwriaethol y Senedd, ac o ganlyniad mae angen cydsyniad yn unol â Rheol Sefydlog 29

Gwelliannau i Ran 2 o Atodlen 7

23. Mae gwelliannau 81 – 86 yn darparu pan fo cryptoasedau yn cael eu cadw o dan adran 303Z31 o Ddeddf Enillion Troseddau 2002 (atafaelau cryptoasedau) neu baragraff 10Z7AF o Atodlen 1 i Ddeddf Gwrthderfysgaeth, Trosedd a Diogelwch 2001 (atafaelau cryptoasedau terfysgwyr) ac maent yn ddarostyngedig i gais am fforffedu, nid yw'r cryptoasedau hynny yn "eiddo rhydd" at ddibenion Deddf Enillion Troseddau 2002.
24. Mae gwelliant 87 yn cynnwys diwygiad canlyniadol i Ran 5 o Ddeddf Enillion Troseddau 2002. Mae'n mewnosod adran newydd 311A, sy'n cynnwys darpariaeth ynghylch ymchwilydd ariannol achrededig yn gwneud ceisiadau neu apeladau penodol mewn perthynas â Phenodau 3C i 3F y Rhan honno.

25. Mae angen cydsyniad - nid yw'r gwelliannau arfaethedig yn effeithio ar y cyngor cymhwysedd a nodir uchod ar gyfer y ddarpariaeth wreiddiol a, gan fod y ddarpariaeth wreiddiol yn 'ddarpariaeth berthnasol' ac o fewn cwmpas RhS 29, mae angen cydsyniad ar gyfer y gwelliannau hyn.

Barn Llywodraeth y DU ar yr angen am gydsyniad

26. Mae Llywodraeth y DU wedi dweud mai'r mesurau yn fersiwn wreiddiol y Bil sydd angen cydsyniad deddfwriaethol y Senedd yw'r darpariaethau sy'n ymwneud â chryptoasedau yn Rhan 4 o'r Bil. Mae Rhan 4 o'r Bil yn ymwneud â chymalau 141 a 142 (ac felly, Atodlenni 6 a 7 i'r Bil). Mae Llywodraeth y DU o'r farn y bydd y diwygiadau hyn i POCA angen cydsyniad deddfwriaethol oherwydd eu bod yn effeithio ar un o swyddogaethau Gweinidogion Cymru i bennu disgrifiad o ymchwilydd ariannol achrededig sy'n gallu arfer rhai o'r pwerau newydd hyn. Mae hyn yn cyd-fynd â'r LCM gwreiddiol.
27. Mae Llywodraeth y DU wedi datgan mewn gohebiaeth eu bod 'ddim o'r farn bod y gwelliannau [gan y Llywodraeth] [a gyflwynwyd ar 18 Ionawr] yn cynnwys y broses Cydsyniad Deddfwriaethol'. Nid yw Llywodraeth y DU wedi rhoi manylion eu dadansoddiad, ac felly nid yw'n glir sut y daethpwyd i'r casgliad hwn. Nid yw'r gwelliannau arfaethedig yn effeithio ar y cyngor cymhwysedd ar gyfer fersiwn wreiddiol y Bil (y mae, yn unol â pharagraff 26 uchod, dadansoddiad Llywodraeth y DU yn cyd-fynd â'r LCM gwreiddiol). Mae'n iawn dod i'r casgliad, felly, bod angen cydsyniad ar gyfer gwelliannau i rannau o'r Bil a ystyriwyd yn 'ddarpariaeth berthnasol' ac o fewn cwmpas RhS 29 at ddibenion yr LCM gwreiddiol.

Rhesymau dros wneud y darpariaethau hyn i Gymru yn y Bil Troseddau Economaidd a Thryloywder Corfforaethol

28. Mae'r Bil yn adeiladu ar y gwaith o amgylch Deddf Troseddau Economaidd (Tryloywder a Gorfodi) gychwynnol 2022, a gefnogir yn flaenorol gan y Cwnsler Cyffredinol a Gweinidog y Cyfansoddiad yn dilyn ymosodiad Rwsia ar Wcráin. Bydd cynigion yn Rhan 4 o'r Bil yn mynd i'r afael â'r bygythiad cynyddol o gryptoasedau, sy'n cael eu defnyddio'n gynyddol i hwyluso ymosodiadau meddalwedd wystlo a gwyngalchu arian. Bydd y Bil yn diwygio pwerau yn POCA i alluogi ymchwilio, atafaelu ac adfer cryptoasedau yn well mewn achosion atafaelu troseddol ac adfer sifil.
29. Mae trafodaethau paratoadol gyda Llywodraeth y DU, a'r dadansoddi dilynol, yn dangos bod y darpariaethau datganoledig dan sylw yn rhai technegol ac nad ydynt yn ddadleuol, ac felly mae'n briodol defnyddio'r Bil i wneud y ddarpariaeth hon yn hytrach na defnyddio Bil y Senedd.
30. Mae'r darpariaethau datganoledig dan sylw yn ymwneud â meysydd polisi ehangach a gedwir yn ôl. O ran cydsyniad Llywodraeth Cymru, mae hyn

yn bennaf yn ymwneud â'r pwerau i atafaelu ac adfer cryptoasedau yn gyflym ac yn haws, sef y prif gyfrwng a ddefnyddir ar gyfer meddalwedd wystlo sy'n cyd-fynd â'n polisïau seiberddiogelwch.

31. Byddai gwneud y darpariaethau hyn yn fanteisiol am resymau cyffredin i sicrhau bod Economi Cymru yn cefnogi mesurau'n gadarn ac yn amgylchedd annymunol ar gyfer gwyngalchu arian, seiberdroseddu economaidd a gweithgarwch anghyfreithlon cysylltiedig arall.
32. Rydym wedi dangos i Dŷ'r Cwmnïau yn glir ein bod o blaid derbyn adnoddau priodol i weithredu'r newidiadau o amgylch ei gyfrifoldebau cynyddol o ganlyniad i weithredu'r Bil.

Goblygiadau ariannol

33. Bydd y Bil yn annog rheolaeth fwy llym o'r dull o gofrestru cwmnïau a phrosesau cysylltiedig yn ogystal â mwy o reoleiddio ym meysydd Cryptoasedau, (nad oeddent wedi'u rheoleiddio o'r blaen) a Gwyngalchu Arian.
34. Nid oes unrhyw oblygiadau ariannol wedi'u nodi ar y cam hwn. Caiff hyn ei fonitro wrth symud ymlaen gydag unrhyw oblygiadau ariannol yn cael eu cyflwyno at sylw'r Senedd, fel y bo'n briodol.

Casgliadau

35. Yn ein barn ni, mae'n briodol delio gyda'r darpariaethau hyn yn y Bil. Mae'r Bil yn adeiladu ar fesurau sy'n bodoli eisoes gan Lywodraeth y DU, a gefnogir gan Lywodraeth Cymru i gefnogi Wcráin a phobl Wcráin. Rydym hefyd yn cefnogi safbwynt y Bil wrth ymateb i weithgarwch anghyfreithlon ynghylch y meysydd gwyngalchu arian, Cryptoasedau a newidiadau i reoliadau Tŷ'r Cwmnïau.
36. Rydym felly'n argymhell bod y Senedd yn cefnogi'r cynigion ac yn rhoi ei chydsyniad.

Vaughan Gething AS
Gweinidog yr Economi

Mick Antoniw AS
Y Cwnsler Cyffredinol a Gweinidog y Cyfansoddiad
9 Mawrth 2023